

BOSNIA AND HERZEGOVINA
Ministry of Communication and Transport
Directorate of Civil Aviation

Догађај:	Проблеми са фреквенцијама
Датум, вријеме и мјесто догађаја:	06.05. и 07.05.2025. године, Контрола летења
Учесници у догађају и њихово стање:	-
Опис догађаја:	Два дана узастопно долази до дјелимичне или потпуне (повремено) немогућности комуникације с пилотима на фреквенцијама, спорадично на свим предајницима. С обзиром на количину саобраћаја и временску ситуацију (обиласци) ово је представљало значајан проблем и ризик.
Опис поступака учесника у догађају:	
Околности под којима се догађај десио:	

Предузете мјере: 1. Ваздухопловни субјект с којим је догађај у вези; 2. Организационе јединице BHDCA.	1. Стручно лице BHANSA-е је обавјестило BHDCA о овом догађају. Закључци проведене истраге: - Према достављеном запису Одсјека за BИНАН и IT у ATCU I претпоставка је да је овај догађај OCC, односно немогућност комуникације КЛ са посадама ваздухоплова, узрокован опремом; -Према достављеном запису Одсјека за комуникације и радар у ATCU I, претпоставка је да опрема није узроком овог догађаја; - Оба одсјека су истражитељима доставила засебна мишљења и аргументе којима поткрепљују своје тврдње; - Током састанка локалног одбора за сигурност у ATCU I, начелнику ATCU I и начелницима OzO и OzZT је од стране истражитеља указано на супротна мишљења двају одсјека, те указано да исто може представљати проблем за окончање интерне истраге догађаја; - На захтјев истражитеља организиран је састанак са начелником OzZT и представницима одсјека са циљем усаглашавања ставова, а који није промијенио различите ставове двају одсјека у Одјелу за ваздухопловну технику у ATCU I по питању узрока догађаја; - Став начелника OzZT је да се констатује да је узрок догађаја опрема, док се супротно не докаже, односно док се не утврде узроци догађаја; - Закључено је и да се проведе симулација догађаја на начин да се рекреирају исти или слични услови као што су били 06. и 07.05.2025. године у 10.-ом мјесецу 2025. године и покуша утврдити да ли је опрема узроком догађаја; - Представницима OzZT је током састанка од стране истражитеља указано на чињеницу да се рок за завршетак истраге ближи крају, те да је ово ријетка ситуације гдје не постоје јасни и конкретни докази о узроцима догађаја, као и да се на основу постојећих доказа и ставова не може утврдити јасан узрок догађаја већ само констатовати стање;

Предузете мјере: 1. Ваздухопловни субјект с којим је догађај у вези; 2. Организационе јединице BHDCA.	-Начелник Одјела за ваздухопловну технику ATCU I је и потврдио да је са Стручним савјетником Одсјека за BИНАН и IT у ATCU I, као корективну активност договорио замјену постојећих каблова са кабловима који имају бољу заштиту, одсносно отпорнији су на потенцијалне сметње узроковане ЕМ зрачењем; -У склопу истраге је проведена и анализа аудио записа насталих 06. и 07.05. 2025. године. На основу анализе аудио записа може се потврдити да је говорна комуникација у току трајања сметње 06.05. дјеломично а 07.05. онемогућавала КП да комуницирају са посадама ваздухоплова; -На основу свега претходно наведеног од стране истражитеља није могуће утврдити узроке овог догађаја, те ће се техничка анализа провести након завршетка лјетне сезоне. 2. Стручно лице SMD-а је доставило резултате интерне истраге овог догађаја Одсјеку за ваздухопловну навигацију (ANS). Одсјек за ваздухопловну навигацију је потврдио да ће извршити провјеру поступања BHANSA везано за предметни догађај током наредног планираног надзора на тој локацији.

Индекс процјене ризика и разлог: (Видјети Прилог 2, 3. и 6 овог Упутства)	ЗЦ према ICAO матрици Овај догађај је имао већи утицај на безбједност летења (Safety). Оваква врста догађаја није много вјероватна да ће се десити али постоји могућност.
Приједлог мјера превенције: (Безбједносне препоруке)	П1 – Провести тестирање током 10.-ог мјесеца 2025. године на локацији SSR на начин да се рекреира иста или слична ситуација као 06. и 07.05.2025. године с циљем анализе узрока догађаја, те о налазима анализе поднијети извјештај Уреду за сигурност ваздушне пловидбе, извјештај припремити у складу са интерним системом квалитета; П2 – На основу извјештаја анализе одлучити о томе да ли је потребно провести додатну истрагу догађаја, односно на који начин ће бити третиран извјештај анализе Одјела за ваздухопловну технику; П3 – У складу са договором између начелника Одјела за ваздухопловну технику ATCU I и представника Одсјека за БИНАН и ИТ у ATCU I, као корективну активност извршити замјену постојећих каблова са кабловима који имају бољу заштиту, односно отпорнији су на потенцијалне сметње узроковане ЕМ зрачењем, на локацији SSR; П4 – Провести преиспитивање и по потреби ажурирање промјене 24-24, те у складу са истим утврдити потребу обавјештавања BHDCA (у координацији са Координатором промјена).
Приједлог других мјера:	
Да ли је потребно даље испитивање догађаја: ДА/НЕ (дати образложење)	
Потпис именованог лица које је радило на обради и анализи догађаја и датум: (Ако на обради и анализи ради више именованих лица)	Илија Саватић,
Потпис Генералног директора и датум:	Зорислав Ивановић,